

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3 Vtrum ad prophetiam requiratur naturalis dispositio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

Super Questionis 172 Artic. 2.

In art. 2 eiusdem q. 172. dabitur duo occurrunt. Primum, circa illuminationem prophetica, an. scilicet ab angelo, quo ad ipsum lumen propheticum, an no. Et est ratio dubij, quia si lumen propheticum, non esset ab angelo, frustra in littera diceretur, Verumque. scilicet illuminationes & revelationes. Sufficiens siquidem dicere, Revelationes per angelos deferuntur. In oppositum autem est, quia auctor in principio huius summae q. 6. art. 1. ad primum, ponit quod lumen fidei in intellectu nostro est immediate a Deo. ergo a fortiori lumen propheticum, quod facit evidentiam eorum quae sunt fidei.

Secundum dubium est circa inspirationem prophetica, an sit ab angelo. Dicitur enim in primo articulo precedentis quod est onis, quod ad prophetiam requiritur inspiratio. Et est ratio dubij, quia in responsione ad primum dicitur, quod non est eadem ratio de spectantibus ad intellectum, & de spectantibus ad voluntatem. Quia angelus potest imprimere in intellectu, non autem in voluntatem. Costat autem, quod inspiratio prophetica ad voluntatem spectat.

Articulus II. Vtrum prophetica revelatio fiat per angelos.

Ad secundum sic procedit. Vtrumque, quod prophetica revelatio non fiat per angelos. Dicit enim Sapientia 7. quod sapientia Dei in animas sanctas se transfert, & amicos Dei constituit immediate: ergo etiam prophetas facit immediate, non mediantibus angelis.

2. Praeterea. Prophetia ponitur inter gratias gratis datas: sed gratie gratis datae sunt a Spiritu sancto, secundum illud, Divisiones gratiarum sunt, idem autem spiritus: non ergo prophetica revelatio fit angelo mediante.

3. Praeterea. Cassiodorus dicit, quod prophetia est divina revelatio: si autem fieret per angelos, diceretur angelica revelatio: non ergo prophetia fit per angelos.

Sed contra est, quod Dionysius dicit 4. cap. calcit. hierar. Divinas visiones gloriosi patres nostri adepti sunt per medias coele-

stes virtutes: loquitur autem de visionibus prophetis: ergo revelatio prophetica fit angelo mediantibus. Respondendum, quod dicitur a Apostolo dicitur ad Romanos 15. Quae a Deo sunt, ordinata sunt. Habet autem hoc divinitatis ordo sicut Dionysius dicit, ut infirmis per media disponat. Angeli autem medij sunt inter Deum, & homines, ut pote plus participantes de perfectione divinae bonitatis, & homines: & ideo illuminationes & revelationes divinae a Deo homines, per angelos deferuntur. Prophetica autem cognitio fit per illuminationem, & revelationem divinam: unde manifestum est, quod fiat per angelos.

Ad primum ergo dicitur, quod gratia gratis datae attribuitur Spiritui sancto sicut primo principio: qui tamen operatur in hominibus in ministerio angelorum. Ad tertium dicitur, quod operatio instrumenti attribuitur principali agenti, in cuius ministerio instrumentum agit. Et quia minister est sicut instrumentum, ideo prophetica revelatio, fit in ministerio angelorum, dicitur esse divina.

Articulus III. Vtrum ad prophetiam requiratur dispositio naturalis.

Ad tertium sic procedit. Vtrumque ad prophetiam requiratur dispositio naturalis. Prophetia non recipitur in propheta secundum dispositionem recipientis, quia per illud Amos 1. Dominus deus regiet, dicit glossa. Hieronymus. Nativitas est, ut oes qui volunt se regi coparare, ex his rebus sumant comparationes, quas sunt experti, & in rebus quibus sunt nutriti. v.g. Nautae suos inimicos ventis, dampnum naufragio comparant. Sic & Amos, qui fuit pastor pecorum, timorem Dei rugitui leonis assimilavit, sed quod recipit in aliquo secundum modum recipientis, requirit naturalem dispositionem, ergo prophetia requirit naturalem dispositionem.

q. 172. art. 1. & 3. conca. 154. & ver. q. 12. art. 8. & Matt. 13. c. 3. f. 8. l. 4. & 2. Cor. 14.

* In prolo. super Psal. 106. ast. 1. ad 2. Unde concedendum est quod tam lumen fidei, quam lumen propheticum, illud habituale, hoc per modum transeuntis a Deo est immediate. Vocatur autem angelus illu-

ca. 1. in principio. 4. narrat. meo. dicitur.

phie secundū se, & sic constat, quod... & aliquid dispositionem, & q... impeditur per aliquam indispositionem. Nā exigit imaginariū bene preparatam ad ministrandum, seu obsequendum propheticae visioni, qm diuina illuminatione circumue-

¶ 2. Præte. Speculatio prophetiae est altior, quam scientia acquisita: sed indispositio naturalis impedit speculationem scientiae acquisitae: multi enim ex indispositione naturali peringere non possunt ad scientias speculatiuas capiendas. multo ergo magis requiritur ad contemplationem prophetiam.

¶ 3. Præte. Indispositio naturalis magis impedit aliquē, quam impedimentum accidentale: sed per aliquid accidentale superueniens impeditur speculatio prophetiae. dicit enim Hiero. * super Matth. quod in tempore illo, quo coniugales actus geruntur, p̄sentia Spiritus sancti non dabitur, et si propheta esse videatur, qui officio generationis obsequit. ergo multo magis indispositio naturalis impedit prophetiam: & sic videtur, quod bona dispositio naturalis requiritur ad prophetiam.

SED CONTRA est, quod Gregor. dicit in Homil. Pentecostes. Implet. s. Spiritus sanctus citharedum puerum, & psalmistam facit: pastorem armentorum syco moros vellitantem, & prophetā facit. Non ergo requiritur aliqua dispositio praecedens ad prophetiam, sed dependet ex sola voluntate Spiritus sancti, de quo dicitur 1. ad Corinth. 12. Hac omnia operatur vnus atque idem Spiritus diuidens singulis prout uult.

RESPON. Dicendum, quod sicut dictum est, * prophetia vere, & simpliciter dicta, est ex inspiratione diuina: quae autem est ex causa naturali, non dicitur prophetia nisi secundū quid. Est autem considerandum, quod sicut Deus, qui est causa vniuersalis, in agendo non praerogit materiam, nec aliquā materiam dispositionem in corporalibus effectibus, sed simul potest, & materiam, & dispositionem, & formam inducere: ita etiā in effectibus spiritalibus non praerogit aliquā dispositionem, sed potest simul cum effectu spiritali inducere dispositionem conuenientem, qualis requiritur secundum ordinem naturae. Et ulterius possit etiam simul per creationem producere ipsum subiectum, scilicet animam, & in ipsa sui creatione disponere ad prophetiam, & dare ei gratiam prophetalem.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod indifferens est ad prophetiam, quibuslibet; similitudinibus res prophetica exprimitur. Et ideo hoc ex operatione diuina non immutatur circa prophetiam remou-

uetur autē diuina virtute, si quid prophetiae repugnat.

AD SECVNDVM dicendum, quod speculatio scientiae fit ex causa naturali. Natura autem non potest operari, nisi dispositione praecedente in materia, quod non est dicendum de Deo, qui est prophetiae causa.

AD TERTIVM dicendum, quod aliqua naturalis indispositio, si non remouetur, impedire possit prophetalem reuelationem, puta, si aliquis esset totaliter sensu naturali destitutus, sicut etiā impeditur aliquis ab actu propheticando per aliquam vehementem passionem, uel irā, uel concupiscentiā, qualis est in coitu, uel per quamcunque aliam passionem: sed talem indispositionem naturalem remouet uirtus diuina, quae est prophetiae causa.

ARTICVLVS IIII.

Utrum bonitas morum requiratur ad prophetiam.

AD QVARTVM sic proceditur. Videtur, quod bonitas morum requiratur ad prophetiam. Dicitur enim Sapient. 7. quod sapientia Dei per rationes in animas sanctas se transfert, & amicos Dei, & prophetas constituit, sed sanctitas non potest esse sine bonitate morum, & sine gratia gratum faciente: ergo prophetia non potest esse sine bonitate morum, & gratia gratum faciente.

¶ 2. Præte. Secreta non reuelantur, nisi amicis, secundum illud Io. 15. Vos autem dixi amicis, quia omnia quaecumque audiui a patre meo, nota feci uobis: sed prophetis Deus sua secreta reuelat, ut dicitur Amos 3. ergo videtur, quod prophetae sint Dei amici, quod non potest esse sine charitate: ergo videtur, quod prophetia non possit esse sine charitate, quae non est sine gratia gratum faciente.

¶ 3. Præte. Matth. 7. dicitur attendite falsis prophetis, qui ueniunt ad uos in uellimentis ouium, intrinsecus autē sunt lupi capaces, sed quicumque sunt sine gratia interiori, uidentur esse lupi capaces: ergo omnes sunt falsi prophetae. nullus est ergo uerus propheta, nisi bonus per gratiam.

¶ 4. Præte. Phil. * dicit in li. de som. & vig. quod si diuina somniorum est a Deo, inconueniens est ea immittere quibuslibet, & non optimis uiris: sed constat donum prophetiae esse a Deo. ergo donum prophetiae non datur nisi optimis uiris.

SED CONTRA est, quod Matth. 7. his, qui dixerant, Domine nonne in nomine tuo prophetauius? respondetur. Nunquam noui uos.

Secunda Secunda S. Tho. GGG 3

non distribuit prophetiae donum, sicut animas infundit corporibus. s. iuxta materiae dispositionem. Nec ideo elegit Moysen, Dauid, Iesiam, Hieremiam, &c. in prophetas, quia ipsi habebant dispositionem naturalem ad huius donum deducendum, sed contra, quia ipse distribuit singulis prout uult, & dedit quosdam prophetas, ideo istos disposuit conuenienter ad prophetiae donum. Excluditur enim hinc error philosophorum, qui prophetas oēs ex naturali dispositione colligebant: ut Arist. in problematib. & Auctentia in sexto naturalium.

Super Questionis 172. Artic. 4.

IN art. 4. eiusdem q. 172. nota circa bonitatem motu quod ad passiones, & actiones exteriores, quod non intendit author ad prophetiam requiri bonitatem morum ex hac parte. s. ceteris a passionibus, & actionibus exterioribus, quamuis non requiratur ex alia parte, s. ex parte radicis, seu charitatis. Veritas. n. est, & clara apud auctorem, quod prophetia stat cum peccato mortali, & damnatione aeterna, ut patet ex Domini autoritate allata, & Hieron. & cetero processu articuli huius respondendo ad argumenta. Sed in tendit, & explicat, quod malitia non impedit prophetiam, pro quanto impedit magis mentis eleuatio ad contemplationem spiritalium. Quod quidem uerum esse constat, cum passionibus sunt uehementes, & exteriores occupationes

Veri. q. 2a. art. 5. & op. 3. ca. 222. & 2. Corin. 13.

Lib. de diuinatione q. somnium c. 1. circa pri.